GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 203. *Joi 12 (24) Septemvre.* 1885.

Braşovŭ, 11 (23) Septemvre 1885.

Trecură trei ḍile, de când s'a sevêrşitŭ în Rumelia orientală cea mai flagrantă violare a tractatului de Berlinŭ, ce numai s'a putută cugetá, şi încă până în momentulŭ de faţă n'avemŭ nicĭ cea mai mică scire positivă, din care sĕ ne putemŭ face o ideă despre atitudinea, ce vorŭ observa'o marile puterĭ semnatare faţă cu acéstă violare.

In privinţa acésta foile ce ne sosiră aducŭ ştirile cele mai contradicĕtóre. Unii vorbescŭ de o conferenţă séu de unŭ nou congresŭ europénŭ care va avé sĕ chibzuéscă asupra modului de resolvare a cestiunei bulgare, alţii spunŭ că Turcia va interveni spre a restabili status quo şi că Germania, Austria şi Rusia nu se vorŭ opune acestei intervenţiuni militare.

Asupra unei împrejurărĭ voimŭ sĕ atragemŭ atenţiunea cetitorilorŭ noştri, în mijloculŭ multelorŭ faime şi combinaţiunĭ, şi acéstă împrejurare caracteriséză destulŭ de bine situaţiunea momentană: Oficioşii din Berlinŭ şi din Viena, secundândŭ pe colegii lorŭ din Petersburg, descriu lucrulŭ astfelŭ ca şi când cu toţii, adecă Bismarck, Kalnoky şi cu Giers cu totŭ, arŭ fi fostŭ surprinşĭ de mişcarea revoluţionară bulgară şi arŭ desaproba împreună modulŭ de procedere alŭ principelui Alexandru alŭ Bulgariei.

Este în adevĕrŭ de cea mai mare însemnătate a se scì décă cele ce se petrecŭ aḍĭ în Rumelia orientală se facŭ cu învoirea tacită a celorŭ trei împĕrăţii aliate, séu póte numai cu învoirea uneia din ele?

Oficioşii din tóte părţile se lapĕdă de orice complicitate cu prinţulŭ Alexandru şi în Petersburg nu mai puţinŭ ca în Viena se contestéză, că la Kremsier ar fi fostŭ vorbă de a se face unirea Bulgarilorŭ într'uuŭ singurŭ statŭ, sfêrşindu-se tractulŭ de Berlinŭ.

Cu tóte aceste se întrĕbă lumea politică şi încă cu totŭ dreptulŭ: de unde şi-ar fi luatŭ prinţulŭ Alexandru I curagiulŭ de a subsemna unŭ asemenea manifestŭ, ca celŭ ce l'amŭ publicatŭ erĭ, décă nu ar avé măcarŭ pe una din marile puterĭ la spatele sale? In orĭ şi ce casŭ este şi rĕmâne fórte bătătóre la ochĭ siguranţa, cu care procedŭ Bulgarii la efectuirea unirei lorŭ. Abia s'a proclamatŭ acésta unire şi Bulgarii se şi punŭ în mişcare spre a-şĭ strămuta capitala dela Sofia la Flipopolŭ. Ar fi luatŭ ei aşa de curêndŭ acéstă hotărîre, décă n'arŭ fi fostŭ sigurĭ de sprijinulŭ măcarŭ a uneia din marile puterĭ nordice?

S'a mai observatŭ încă ceva de natură a deştepta marĭ bĕnuelĭ. Indată după întrevederea dela Kremsier prinţulŭ Bulgariei visită pe împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ la manevrele din Boemia şi imediatŭ după aceea plecă la Franzensbad spre a se înţelege cu ministrulŭ de esterne alŭ Rusiei, d-lŭ de Giers. Prinţulŭ Bulgariei, se ḍice, a conferitŭ acolo vre-o şése óre cu Giers şi apoi a plecatŭ acasă. Douĕ sĕptĕmânĭ după acésta isbucnesce revoluţiunea în Rumelia orientală, şi prinţulŭ Alexandru se pune în fruntea mişcărei.

Foile maghiare opoziţionale jură, că prinţulŭ Bulgariei a primitŭ instrucţiunĭ dela monarchulŭ nostru şi dela d. Giers şi că a lucratŭ în sensulŭ acestorŭ instrucţiunĭ. Le e ciudă numai, că d-lŭ Tisza n'a sciutŭ nimicŭ de totŭ lucrulŭ şi că nu s'a încercatŭ a împedeca acelŭ planŭ.

Se facŭ de rîsŭ ce-i ce aştéptă dela d-lŭ Tisza o astfelŭ de înrîurinţă asupra mersului politicei esterióre. N'are elŭ destulŭ de lucru cu „agitatorii", ce-i descoperŭ ḍilnicŭ organele sale de prin ţéra? De ce sĕ-şĭ mai bată capulŭ şi cu agitaţiunile bulgare? Şi óre cine mai pórtă grijă de dorinţele eventuale ale ministrului-preşedinte unguresců în marea cestiune orientală? A cerutŭ órecineva consêmţĕmêntulŭ guvernului unguresců înainte de ocuparea Bosniei şi a Herţegovinei, şi totuşĭ acéstă ocupaţiune s'a făcutŭ şi óre d-lŭ Tisza n'a trebuitŭ sĕ 'şĭ pună în cumpĕnă tótă autoritatea ca sĕ liniştéscă spiritele iritate din Ungaria? Ear acum când e vorba de a se culege fructele ocupaţiunei, credeţĭ că votulŭ d-lui Tisza va valorá mai multŭ ca atuncĭ?

La casŭ când s'ar adeverì presupunerea memoratelorŭ foi maghiare, că la Kremsier s'a stabilitŭ unŭ planŭ de acţiune comunŭ între monarchia nóstră şi Rusia şi că mişcarea din Bulgaria stă în legătură cu acestŭ planŭ, ar fi celŭ puţinŭ speranţă că lucrurile vorŭ ajunge la o soluţiune mai grabnică, fără marĭ sguduirĭ.

Dér décă la Kremsier nu s'a luatŭ nicĭ o hotărîre în privinţa Bulgariei? La ce vomŭ avé sĕ ne aşteptămŭ décă se va constatá, că Bulgarii au lucratŭ de capulŭ lorŭ, după vr'unŭ planŭ „neoficialŭ" rusescŭ?

Ni se anunţă, că la întrarea prinţului Alexandru în Filipopolŭ a fostŭ de faţă la gară numai consululŭ rusescŭ îmbrăcatŭ în haine civile. Cine ne garantéză, că nu totŭ sub haină neoficială Ruşii au condusŭ tótă mişcarea acésta, după ordinele celorŭ din Petersburg, pe când de altă parte organele lorŭ oficiale afirmă susŭ şi tare: *nu sciu, n'am vĕḍutŭ?*

In casulŭ din urmă situaţiunea ar avé unŭ caracterŭ multŭ mai ameninţătorŭ şi nu credemŭ că s'ar puté sevêrşi bănuita „acţiune paralelă" a Austro-Ungariei în direcţiunea Salonicului, fără a se provocá unŭ conflictŭ cu Rusia.

Décă esistă o înţelegere între cele douĕ împĕraţii se va vedé în curêndŭ, căcĭ în Albania a isbucnitŭ deja rescóla şi Austria — décă acesta este planulŭ — n'are decâtŭ sĕ mobiliseze unulŭ séu douĕ corpuri de armată şi se între în Albania, spre a restabili liniştea.

Acum se semnaléză şi apropiata isbucnire a unei revoluţiunĭ în Macedonia. E naturalŭ că unirea Bulgarilorŭ va causa o mare fierbere în tótă peninsula balcanică, încuragiândŭ pe unii şi pe alţii la fapte vitejeşcĭ, spre a scăpa odată de jugulŭ urîciosŭ ce-i apésă. In Belgradŭ a produsŭ nespusă iritaţiune faima, că s'a anexatŭ Bosnia şi Herţegovina şi p'aci era sĕ fiă proclamatŭ Milan de rege alŭ Bosniei şi Herţegovinei, de nu întrevenea poliţia şi armata.

In asemenĭ împrejurărĭ grave ni se pare fórte corectŭ sfatulŭ celŭ dau foile din România poporaţiunei ţĕrei de a aştepta în linişte şi cu tactulŭ ei înăscutŭ desfăşurarea viitórelorŭ evenimente în peninsula balcanică.

UNIREA BULGARILORŬ.

In cercurile diplomatice din Viena se vorbesce, că Rusia va propune ţinerea unui congresŭ, care sĕ sancţioneze unirea Bulgariei cu Rumelia. Acéstă scire însă nu se potrivesce nicĭ decum cu o telegramă ce o are din Petersburg »Politische Correspondenz« şi care ḍice:

In cercurile guvernamentale rusescĭ se rĕspinge bĕnuiala, că evenimentele din Rumelia ostică s'arŭ fi întâmplatŭ cu scirea şi cu voia cabinetului rusescŭ. Prinţulŭ Alexandru a lucratŭ pe propria'i rĕspundere şi din propria'i iniţiativă. Intre cabinetele celorŭ trei marĭ imperii a începutŭ schimbulŭ de idei în privinţa atitudinei ce au sĕ ia faţă cu noua stare de lucrurĭ. Tóte puterile semnatare vorŭ desaproba cele întêmplate în Rumelia ostică.

De asemenea »Corespodenţa Havas« ḍice, că prinţulŭ Bulgariei lucreză în contra sfaturilorŭ Rusiei şi numai silitŭ cedéză opiniunei publice a Bulgarilorŭ. Sgomotulŭ, că Europa va căuta sĕ reguleze cestiunea oferindŭ Turciei o compensaţiune financiară se consideră ca neverosimilŭ. Turcia nu e nicĭ decum înclinată a primi acéstă resolvare, deórece ea consideră ca absolutŭ necesarŭ sĕ'şĭ reserve Balcanulŭ ca graniţă, fără care Constantinopolulŭ ar fi o cetate deschisă. Turcia este hotărîtă sĕ lupte pentru restabilirea *statului quo.*

»Times« încă admite, că Bulgarii au lucratŭ de sine, fără a fi inspiraţĭ de agenţĭ ruşĭ, în speranţă că Rusia va interveni pentru ei. Numita fóiă nu crede că Sultanulŭ va trimite trupe în Rumelia ostică, deşi e mputernicitŭ, până ce nu va consulta pe puterile semnatare, ca nu cumva sĕ isbucnéscă vr'unŭ rĕsboiu. „Daily News" aprobă cele întêmplate în peninsula balcanică. »Standard« crede că lucrulŭ s'a făcutŭ cu scirea celorŭ trei împerii. »Daily Telegraph« ḍice că lucrurile nu se mai potŭ schimba.

O telegramă din Constantinopolŭ comunică, că consiliulŭ de ministri e aprópe în permanenţă. Pe fie-care ḍi ţine mai multe consultaţiunĭ fără sĕ fi luatŭ vr'o hotărîre, că ce mĕsurĭ sĕ ia în Turcia faţă cu Rumelia.

Din Atena se telegrafiază, că cu ocasiunea unei manifestaţiunĭ organisate pentru apĕrarea drepturilorŭ eline, ministrulŭ Delyannis şi-a esprimatŭ speranţa, că puterile vorŭ menţine *status quo.* In casŭ când s'ar întêmpla o schimbare a *statului quo* în dauna elinismului guvernulŭ va urma ţĕrii. Reducerea armatei şi a materialului de rĕsboiu s'a amânatŭ. Pe stradele Atenei s'a făcutŭ o mare demonstraţiune.

»Temps" publică o scrisóre a unui studentŭ grecŭ, care protestândŭ în contra anexiunei Rumeliei afirmă, că cei 60,000 de Grecĭ din Rumelia ostică preferă dominaţiunei bulgare pe cea turcească.

„Pokrok« din Praga a primitŭ telegrame directe, care dau nouĕ amĕrunte. Astfelŭ o telegramă din Filipopolŭ ḍice, că în nóptea de 20 Septemvre n. pe toţĭ munţii ardéu focurĭ de bucuriă. Intregulŭ firmamentŭ era iluminatŭ. Vêrfurile Balcanilorŭ străluceau ca puncte aprinse, mai alesŭ pasurile sf. Nicolae şi Şipca. Tóte pasurile Balcanilorŭ suntŭ în mânile armatei bulgare. La Kaskow (Chosköi) e concentratŭ unŭ corpŭ mai mare, pentru ca sĕ întêmpine o eventuală năvălire a Turcilorŭ dinspre Kirdşalsk. Corpurĭ volante se înfiinţéză atâtŭ spre Kirdşalsk, câtŭ şi spre muntele Rhodope. In punctele mai importante ale căilorŭ de pe munţĭ, unde stăteau caraule, suntŭ concentrate despărţĕminte mai marĭ de trupe. — O telegramă dela 21 Septemvre din Sofia raportéză următórele:

Oraşulŭ nostru este sĕrbătoresce împodobitŭ. Militarii noştri au trecutŭ deja graniţa ostrumelică. Tóte bateriile mergŭ la Filipopolŭ, întréga putere armată se concentréză într'o mare taberă la Harmanli lângă Mariţa, tocmai la graniţa turcéscă. O mare deputaţiune din mijloculŭ întregei poporaţiunĭ se duce la Filipopolŭ. Totŭ acolo se permută cancelaria cabinetului şi armatei.

O deputaţiune a Bulgarilorŭ, carĭ trăescŭ în Praga. apărŭ în redacţiunea ḍiarului »Pokrok,' ca sĕ mulţămescă pentru simpatiele, ce le dovedesce fóia unirii Bulgariei cu Rumelia ostică.

Deodată cu scirea despre evenimentele ostŭ-rumelice, s'a lăţitŭ în Belgrad şi sgomotulŭ că s'a anexatŭ Bosnia şi Erţegovina de cătră Austro-Ungaria, ceea ce a produsŭ o agitaţiune cu totulŭ neobicinuită în poporaţi-

unea capitalei Serbiei. Cercurile politice din Belgrad suntŭ aprópe indiferente de cele petrecute în Bu'garia. Cu tóte acestea guvernulŭ se teme, că acelea ar putea îndemna pe coloniştii emigranţĭ 'sêrbĭ din Sofia sĕ facă o nouă încercare de revoluţiune, deórece guvernulŭ are date, că esistă o întinsă conjuraţiune în acéstă direcţiune.

Corespondentulŭ din Petersburg alŭ diarului „L'Indépendance Belge« anunţă, că în cercurile guvernamentale de acolo se consideră ca probabilă isbucnirea unei revolte în Macedonia.

Agentulŭ bulgarŭ din Bucurescĭ a primitŭ telegrame de felicitare dela tóte coloniele bulgare din România. Tóte diarele române recomandă poporaţiunei române, în faţa evenimentelorŭ din Bulgaria, prudenţă şi tactŭ. Ambasadorulŭ rusescŭ Urussov a sositŭ în Bucurescĭ. — In Constantinopolŭ se crede, că Turcia, fără vre-o mobilisare, în optŭ dile ar puté înăbuşi revolta din Rumelia şi mişcarea din Bulgaria.

Unele diare anunţă, că Turcia şi-a mobilisatŭ armata punênd'o sub comanda lui Osman-paşa.

Brigada bulgară a regiunei maritime (Varna şi împrejurimile sale) a plecatŭ la Slivno. Voluntarii sosescŭ cu grămada.

Notabilii bulgarĭ stabiliţĭ în Bucurescĭ au deschisŭ o subscripţiune pentru a veni în ajutorulŭ guvernului bulgarŭ. Deja s'au adunatŭ sume destulŭ de marĭ.

»L'Indépendance roumaine« dă sub tótă reserva scirea, că corpulŭ I. de armată românŭ va fi trimisŭ pe ţĕrmulŭ Dunării între Calafatŭ şi Turnu-Măgurele, ér corpulŭ II de armată va ocupa ţĕrmulŭ în susulŭ Brăilei. Trupele din Dobrogea vorŭ fi întărite.

ESPULSAREA ARDELENILORŬ.

Diarulŭ „Democratulŭ," care a apărutŭ în doliu, dice:

Ne presentămŭ în doliu astădĭ înaintea ţĕrei şi lectorilorŭ noştri, pentru cele ce se espunŭ mai susŭ, fiind că printr'o coincidenţă fatală totŭ în doliu se găsea democraţia română şi la Septemvre 1848 când două armate ale marilorŭ puterĭ — suzerană şi protectóre — invadaseră ţéra cu puterea miilorŭ de baionete, dărîmaseră guvernulŭ poporului şi trimiseră în esilŭ o sémă de patrioţĭ, pentru singurulŭ cuvêntŭ că îşĭ iubeau naţiunea şi pămêntulŭ românescŭ.

Diferinţa de acum stă numai într'aceea, că esilarea a şése Românĭ după pămêntnlŭ patriei lorŭ... se face de către d. I. C. Brătianu, unulŭ din esilaţii dela 1848, prin încheiarea unui singurŭ jurnalŭ alŭ consiliului miniştrilorŭ d-sale.

Şi care este culpa pentru esilŭ, ce se aduce Românilorŭ dela 1885, faţă cu a Românilorŭ dela 1848? Dărâmat-au ceştĭ de acum guvernulŭ legalŭ alŭ ţĕrei, cum făcuseră cei dela 1848? Nimicŭ mai multŭ nu li se impută decâtŭ că au scrisŭ prin pressă contra guvernului.... ţĕrei nóstre, cum şi în contra guvernului din Pesta, care a înfiinţatŭ o irredentă-maghiară la Cluşiu, pentru ca sĕ estermine românismulŭ de peste munţĭ.......

„Drepturile omului" se esprimă între altele astfelŭ:

Guvernulŭ d-lui I. Brătianu, guvernulŭ democratului dela 1848.... gonesce de pe pămêntulŭ României pe şése fraţĭ d'ai noştrĭ. Guvernulŭ îşĭ face datoria, ei bine noi sĕ ne-o facemŭ p'a nóstră.

Elŭ espulséză fără nicĭ unŭ cuvêntŭ şi în puterea unei legĭ infame, noi trebue sĕ ne ridicămŭ energicĭ şi hotărîţĭ, sĕ protestămŭ înpotriva surghiunului şi sĕ împedecămŭ făptuirea lui.

Iar voi, fraţilorŭ şi urgisiţilorŭ (cei espulsaţĭ), fiţĭ încredinţaţĭ că duceţĭ cu voi iubirea şi admiraţia nóstră...

„Românulŭ" află, că pentru acestŭ articulŭ parchetulŭ va intenta redactorului ei procesŭ de pressă. Trebue sĕ ne aşteptămŭ la tóte! esclamă numitulŭ diarŭ.

„România liberă", esprimându-şĭ măhnirea de espulsiunea celorŭ şése Ardelenĭ, dice:

Este durerosŭ a constata asemenea fapte. Deplângemŭ pe guvernele, ce se vĕdŭ silite a aplica astfelŭ de mĕsurĭ, mai multŭ decâtŭ pe victimele isbite de ele.

„Le Peuple roumain" scrie între altele:

... Faptulŭ materialŭ alŭ espulsării este de natură a revolta tóte inimele oneste, dar este unŭ lucru de care suntemŭ multŭ mai multŭ atinşi, vremŭ sĕ vorbimŭ despre lovitura dată demnităţii naţionale şi »Independenţei române« nu atâta ca fóiă, câtŭ ca condiţiune politică a ţĕrii...

Rĕspundêndŭ apoi la scirea dată de „Voinţa Naţională", că guvernulŭ va usa cu cea mai mare rigóre de prerogativele ce i le acordă legea, dice:

Reverinţele nóstre d-lui I. Brătianu, care... a ajunsŭ sĕ facă din Rusciucŭ o Genevă pentru Românĭ! Ér ómenilorŭ... cari au votatŭ legea de espulsare, acéstă lege neconstituţională, sincerile nóstre condolenţe!

„Luptătorulŭ" din Focşanĭ publică în capulŭ fóiei următorulŭ protestŭ:

Protestămŭ din tóte puterile nóstre şi ne rădicămŭ cu indignare în contra guvernului disŭ liberalŭ, care... a espulsatŭ din ţiéră — chiar contrarŭ tecstului acestei legĭ, — pe d-nii Nicolae Ciurcu, Alecsandu Ciurcu, George Ocăşanu, G. Săcăşanŭ, I. Drocŭ Bănciulescu şi Ionŭ Cornénu, iar espulsaţilorŭ le trămitemŭ o strângere de mână frăţéscă spuindu-le la revedere pentru alte timpurĭ, când libertăţile vorŭ reînvia în acéstă ţară.

Intrunirĭ imposante şi entusiaste s'au ţînutŭ în Bucurescĭ, Iaşĭ, Craiova, Galaţĭ, Ploiescĭ şi Turnu Severinŭ care au protestatŭ contra espulsării şi au alesŭ comitete, ca sĕ lupte pe cale legală pentru întórcerea espulsaţilorŭ în ţéră şi pentru colectarea de ajutóre bănescĭ. Vomŭ da amĕrunte şi despre întrunirĭ.

La redacţiunile „Românului," „României" şi „Democratului" s'au deschisŭ liste de subscripţiunĭ.

Diarulŭ „Galaţii" de Dumineca publica următórele:

Ierĭ la órele 5 p. m. au sositŭ în Galaţĭ cu trenulŭ de Bucurescĭ espulsaţii transilvănenĭ, d-nii G. Săcăşénu, G. Ocăşénu şi Droc Bănciulescu, acompaniaţĭ de dl Epurénu, inspectorŭ alŭ poliţiei din capitală. Represintanţii presei din localitate şi unŭ numĕrosŭ publicŭ i-a întêmpinatŭ pe peronulŭ gărei, unde le-au făcutŭ o primire din cele mai cordiale. Espulsaţii au descinsŭ, după ordinulŭ datŭ de guvernŭ, la otelulŭ România, unde i-a condusŭ dl inspectorŭ Epureanu.

La óra 8 séra diariştii şi mai mulţĭ comercianţĭ şi amicĭ ai victimelorŭ decisiunei ministeriale de espulsare le-au oferitŭ unŭ banchetŭ splendidŭ în salónele hotelului Naţionalŭ.

In cursulŭ banchetului s'au ridicatŭ mai multe toaste şi s'au rostitŭ mai multe discursurĭ, carĭ, fără a fi fostŭ lipsite de moderaţiune, au ţinutŭ pe comesenĭ într'o continuă emoţiune.

Cetimŭ în diarele din Bucurescĭ.

D. I. Mihalcea, Românŭ transilvănénŭ, casierŭ alŭ societăţii »Carpaţii«, a fostŭ chematŭ la prefectura poliţiei capitalei. Aci d. Moruzi 'i-a făcutŭ mustrărĭ pentru atitudinea sa şi l'a prevenitŭ că, dacă va mai continua pe acéstă cale şi mai cu sémă de va mai *vorbi contra guvernului*, póte sĕ se ia mĕsurĭ şi contra sa. D. Mihalcea ar fi rĕspunsŭ — ni se spune — că d-sa n'are nimicŭ cu guvernulŭ; nimenĭ însă nu lŭ póte opri a simţi şi cugeta românesce.

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ de interne unguresců opresce printr'o ordinaţiune mai nouă colportagiulŭ călindarelorŭ şi a totŭ felulŭ de alte imprimate din strĕinătate, décă agenţii respectivĭ n'au dobênditŭ mai nainte autorisarea ministrului. Ministrulŭ cere ca colportagiulŭ ce se va face fără acéstă slobozeniă sĕ fiă impiedecatŭ de către autorităţĭ, ér agenţii respectivĭ sĕ fiă pedepsiţĭ pe basa ordinaţiunilorŭ esistente.

—0—

Ministrulŭ de comunicaţiune ungurescŭ a interdisŭ întrarea în ţéră diarelerŭ: »Literatorulŭ« care ar fi identicŭ cu »Unitatea Naţională«, »Adevĕrului« şi „Naţiunei«.

—0—

»Szegedi Hirado« publică unŭ apelŭ alŭ primarului Francisc Palfy către Seghedinenĭ, ca sĕ contribue şi ei pentru reuniunea de »cultură« din Cluşiu, fiindcă maghiarismulŭ îşĭ perde terenulŭ din Ardélŭ. Altă esplicaţiă a tendinţelorŭ reuniunilorŭ de »cultură,« dar orĭ cum ar suci-o şi rĕsuci-o »patrioţii,« totŭ maghiarisare e.

—0—

Sub titlulŭ »Lucrurĭ care emoţionéză« cetimŭ în »Ellenzék« următórele: »După discursurile de bineventare reciprocă, primarulŭ oraşului Cluşiu sărută la gară mâna lui Coloman Tisza.«

—0—

Dl. Dr. S. Comşa a fostŭ alesŭ la Avrigŭ sub preşedinţa d-lui pretorŭ Fabrizius în 7/19 Sept. din partea Românilorŭ şi a Saşilorŭ cu votŭ unanimŭ de medicŭ cercualŭ.

—0—

In fine! »Telegrafulŭ« încă protestéză, cu litere marĭ în totŭ latulŭ şi în fruntea paginei ântêiu, în contra... revoluţiei din peninsula balcanică. Crednaţĭ că în contra espulsării?

—0—

»România« spune, că bancherulŭ Waldberg din Iaşĭ a dăruitŭ 500 de florinĭ societăţii maghiare de *cultură* (?) din Ungaria, 500 celei de *cultură* din Cluşiu şi 500 unei alte societăţĭ maghiare. Feriçiţĭ Ungurĭ! »Strĕinii carĭ facŭ banĭ la noi, continuă „România,« de pe urma nóstră, îmbogăţescŭ societăţile ce le formézā ei pentru asuprirea Românilorŭ. Recomandabilă e fapta bancherului evreu din Iaşĭ. Cum sĕ nu-şĭ câştige ei simpatia ţĕrei cu asemenea generosităţĭ?... Sĕ i se dea degrabă naturalisaţia de nu i se va fi datŭ până acuma.«

—0—

Diarulŭ »L'Indépendance roumaine« s'a cumpĕratŭ împreună cu tipografia, de către d. G. Lahovary cu suma de 150,000, o sumă destulŭ de modestă considerêndŭ că diarulŭ aduce unŭ câştigŭ anualŭ de 40,000 francĭ.

—0—

Mai mulţĭ conţĭ şi baronĭ unguresci vorŭ sosi la 30 Septemvre în Bucurescĭ de unde, după o şedere de două dile, se vorŭ duce la vênătóre în Dobrogea. Magnaţii austriacĭ nu iau parte la vênătóre.

—0—

In călĕtoria ce a făcutŭ prin Moldova, d. Dr. Severénu a vĕdutŭ la mânăstirea Némţului, printre vitele ce crescŭ cei 300 de călugĕrĭ de acolo cu multă îngrijire şi cu multŭ succesŭ, şi nisce bivolĭ albĭ de tótă frumseţea. Dl. Dr. Severénu atrage atenţiunea ministerului agriculturii asupra acestorŭ rumegătóre, rugându-lŭ a lua cuvenitele mĕsurĭ pentru ca némulŭ sĕ nu li se pérdă.

—0—

Representaţiă de beneficiu. Mâne séră Joi se va da în arena dela pórta cetăţii o mare şi alésă representaţiă în beneficiulŭ simpaticilorŭ artiştĭ Iosef Kiss şi Anton Ludvig (August cel prost), român. Programa e fórte variată. La încheiare: renumiţii ómenĭ sburătorĭ, cari sbóră peste întréga arenă; esecutarea de amêndoi beneficienţii. Nu mai încape îndoială că publiculŭ nu va perde o ocasiune atâtŭ de bună, d'a asista la o representaţiă alŭ cărei succesŭ e sigurŭ, deórece beneficienţii au fostŭ de atâta orĭ admiraţĭ în producţiunile lorŭ.

Prigonirea profesorului Lucaciu în Sătmarŭ.

Domnule Redactorŭ!

»Aduna-tus'au farisei ţinêndŭ sfatŭ cum sĕ-lŭ ucidă pre dênsulŭ.«
Luca.

Adunatu-s'au, făcut'au sfatŭ minunatŭ patrioţii din Satu-mare, că prin ce mijlóce arŭ puté rĕsturna şi nimici catedra de limba română. Spre a ajunge la scopŭ s'a aflatŭ de bine sĕ ia în atacŭ şi la loviturĭ pe profesorulŭ Dr. *V. Lucaciu*, inventândŭ contra lui multe de tóte acusărĭ, în făurirea cărora suntŭ marĭ meşterĭ. Mişcatu-s'au tóte petrile trotuarelorŭ fugindŭ în susŭ şi în josŭ marii şoviniştĭ, pentru de-a afla minciunĭ dela pĕcătoşĭ ca Szabó Guszti şi aşa vedemŭ că în deplină armoniă oraşulŭ Satu-mare cu comitetulŭ comitatensŭ asudă în făurirea acuselorŭ. Indată după pregătirea şi născocirea acuselorŭ, comitetulŭ comitatensŭ înaintéză Inaltului Ministerŭ acusă formală contra profesorului românŭ, fără întârdiere face asemenea şi oraşulŭ Satu-mare, dar totuşĭ încă n'au fostŭ destulŭ nicĭ acusele aduse, ci comitatulŭ încă odată recurge cu acusele sale înaintea Inaltului Ministerŭ bag sémă sĕ se împlinéscă disa »Három az Isten igazsága.« La atâtea fapte patriotice Inaltulŭ Ministerŭ a iniţiatŭ cercetare contra acusatului, ordonândŭ directorului gimnasiului din Satu-mare, sĕ procédă cu tótă rigórea în causa susŭ amintitului. Cercetarea s'a făcutŭ şi în decursulŭ ei nu s'a descoperitŭ nimicŭ ce ar fi putută înegri caracterulŭ numitului profesorŭ, ba s'a aflatŭ că dênsulŭ a combătutŭ cu curagiu fărădelegile apĕrândŭ cu tăriă justiţia. Ba la unele puncte din acusă i s'a cerutŭ rĕspunsŭ arătândŭ, că tótă turburarea Satŭmărénă şi situaţiunea presinte e creată de o clică pĕcătósă.

Investigaţiunea s'a finitŭ şi Inaltulŭ Ministerŭ de Culte află de bine a denumi pe Dr. Lucaciu de profesorŭ ordinarŭ în Losoncz, dela unŭ salarŭ 700 fl. la unŭ salarŭ de 1400 fl., bagŭ-sémă nevinovăţia profesorului s'a doveditŭ, aşa trebue sĕ fiă, că altfelŭ nu se póte admite o remunerare din partea Inaltului Ministerŭ.

Prin denumire se dovedesce că profesorulŭ românŭ este nevinovatŭ şi că acusele contrarilorŭ au fostŭ nisce născocirĭ şovinistice, carĭ suntŭ tare la modă.

Intr'aceea sfetnicii cinstiţĭ ai orasului Satumare denégă esercitarea dreptului de virilistŭ profesorului românŭ, sub cuvêntŭ că dênsulŭ ar fi daco-românŭ şi după conceptulŭ lorŭ rĕu patriotŭ. Insĕ contra acestei procederĭ ilegale Dr. Lucaciu recurge la înaltulŭ Ministerŭ, rugându-lŭ sĕ i se dea dreptulŭ de virilistŭ deórece după legile ţĕrei îi compete, la care recursŭ primesce resoluţiunea prin care i se acordéză dreptulŭ de virilistŭ şi acéstă resoluţiune se trămite primarului orăşenescŭ, care după ce o face cunoscută senatului orăşănesc, înscunţéză şi pe recurentŭ.

Acuma în 9 a. l. c. ţinură adunare viriliştii din Satumare la care se învită şi Dr. Lucaciu, avêndŭ acesta dreptulŭ de virilistŭ atâtŭ după lege, câtŭ şi după resoluţiunea ministerială, la care adunare susamintitulŭ se şi înfăţoşéză. Acolo nefiindŭ locŭ la masă se aşedă pe o bancă între nisce onoraţĭ orăşenĭ cari cu tótă cordialitatea îi făcură locŭ. Insĕ ce sĕ vedĭ? Abia ocupă locŭ şi

îndată și începŭ unii dintre apěrătorii patriei a schimba la fețe, ba unulŭ în mijloculŭ tuturorŭ celorŭ presențĭ scrie bilete către orășenii cinstițĭ, în cari îi face atențĭ sĕ se depărteze de lângă Dr. Lucaciu. Dênsulŭ abia mai târḑiu observéză tótă machinațiunea, vĕḑêndŭ unŭ biletŭ în mâna unui cive, care s'a și depărtatŭ de totŭ de astă dată din sală, vĕḑêndŭ ce se pregătesce aicĭ în adunare.

După acestea se scólă d. Boross Bálint deputatŭ dietalŭ guvernamentalŭ, și ḑice că deórece ar avea o propunere referitóre la causa d-lui Dr. Lucaciu, póte fi óre acesta de față? La această întrebare i s'a rĕspunsŭ că nu, deórece este statutŭ că atuncĭ, când se pertractéză causa vre-unui virilistŭ acela nu póte fi de față. Vĕḑênd Dr. Lucaciu că ce se pregătesce în contra lui, cu tótă cuviința unui omŭ bravŭ întrébă pe primarulŭ ca președinte: potŭ vorbi? La ce i s'a rĕspunsŭ că nu. Observêndŭ apoi că acuma sĕ pregătescŭ pentru pertractarea causei sale sĕ redică spre a se depărta, întrebândŭ pe primarŭ: »multŭ voiu fi departe?« Departându-se ḑise: »mĕ voiu reîntórce!«

După depărtarea profesorului D. Boross et consortes s'au sfătuitŭ și au hotărîtŭ, că Dr. Lucaciu nu póte fi virilistŭ și că ei nu vorŭ ședé cu dênsulŭ la o masă până nu se va justifica contra acuselorŭ aduse asupra lui, pentru a face decisiune mai tare îndată au și verificatŭ protocolulŭ ca nu cumva decisiunea sĕ pótă fi espusă la ceva desastru eventualŭ.

Prin acéstă hotărîre înțeléptă înfocații patrioțĭ vréu sĕ arăte că lege nelege lorŭ nu le pasă de ea, ei nu primescŭ legile nimĕnui numai ceea ce vorŭ ei, legile dietei sancționate pe dênșii nu-i obligă.

Mai departe rescriptulŭ ministerialŭ pentru dênșii este fără valóre, sciu dênșii ce trebue sĕ facă și cum sĕ procédă în afacerile publice și fără ministru, ce nu le covine lorŭ, fiă lege séu ordinațiune ministerială, calcă și 'șĭ facŭ ei dreptate după calapodulŭ lorŭ. Poftimŭ respectare de legĭ!! Altcum D. Boross Bálint este deputatŭ guvernamentalŭ și se află îndreptățitŭ de-a face pentru conaționalii sĕi Sătmărenĭ și dênsulŭ ceva lucru mărețŭ deși cam greșesce i se va ierta căcĭ vrea sĕ-șĭ formeze și dênsulŭ dietă provincială, care țintesce spre scopurĭ cam neînțelese.

E dreptŭ că în dieta țĕrei nu prea vorbesce, nu că nu se póte prea esprima a se pregăti la vorbirĭ e prea bĕtrânŭ și póte ar veni în confusiă și chiar ridiculŭ, în Satumare între civĭ îșĭ face chefulŭ de minune, însĕ ar fi bine sĕ aibă instructorŭ sĕ-lŭ abată dela călcarea legilorŭ.

Marii patrioțĭ pretindŭ sĕ priméscă și dênșii rĕspunsŭ la acusările ridicate contra dr.-lui Lucaciu, că a primitŭ elŭ dela înaltulŭ ministerŭ aceea nu poderéză și n'are valóre înaintea lorŭ, cu atare rĕspunsŭ ei nu se îndestulescŭ. Pretindŭ rĕspunsŭ și denégă dreptulŭ de-a vorbi acusatului, ce logică modernă mai e și asta?

După cele întêmplate în Satu-mare întrebămŭ pe onoratulŭ publicŭ, care din doi este agitatorŭ și rĕu patriotŭ: Dr. Lucaciu, care se supune și respectéză legile, ba lucră din rĕsputerĭ ca legile sĕ fiă respectate, orĭ D. Boross Balint et consortes, carĭ agitéză și calcă legile sancționate de Maiestate?

Trebue sĕ recunóscemŭ că purtarea leală și démnă de unŭ omŭ bravŭ a D-rului Lucaciu în mijloculŭ înfocațiilorŭ patrioțĭ i-a pusŭ în mirare. E dreptŭ, că interesele multorŭ viriliștĭ au poftitŭ ca numitulŭ Românŭ sĕ nu pótă ajunge la cuvêntŭ, despre ce înainte s'au sfătuitŭ câțĭva matadorĭ, sciindŭ că décă vorbesce Dr. Lucaciu dênșii suntŭ nimiciți, deóre-ce elŭ va descoperi multe lucrurĭ carĭ aducŭ la lumină tóte fărădelegile și infamia lorŭ; însĕ nu uite, va veni și mai târḑiu rêndulŭ lorŭ. Vorŭ fi demascațĭ urîtŭ.

Față cu o asemenea insultă fără pĕrechiă Dr. V. Lucaciu va pretinde respectarea legilorŭ, ér înpintenații vorŭ fi pușĭ sub acusă înaintea procurorului de statŭ, ca unii carĭ nu au respectŭ nicĭ față de Inaltulŭ Ministerŭ, ér legile le calcă cum vréu. Ce va fi de vorŭ fi tractațĭ indivіḑii în tóte orașele așa? Ce va fi de patriă décă legile în tóte orașele vorŭ fi așa ținute ca în Satu-mare? In contra unorŭ abusurĭ ca acestea trebue celŭ mai radicalŭ medicamentŭ, nu cumva agitările și călcarea legilorŭ sĕ ia unŭ sborŭ mai mare, prin ceea ce se slăbesce autoritatea publică și suferŭ mulțĭ cetățenĭ fără picŭ de vină.

Am ḑisŭ dela începutŭ, că tóte acusările și machinațiunile ridicate contra profesorului românŭ au țintitŭ spre *dărîmarea catedrei de limba română dela gimnasiulŭ din Satu-mare*, care astăḑĭ e vacantă și așa va și rĕmânea pe semne.

Se aude că ministrulŭ de culte ar fi scrisŭ Episcopului de Gherla sĕ se îngrijéscă de propunerea religiunei gr. cath. la gimnasiu, *de limba românŭ nu se face amintire.* Nu Dr. Lucaciu, ci catedra de limba română a fostŭ meta (ținta) la care au țintitŭ șoviniștii cu atâta dibăciă, astăḑĭ lovitura se vede.

Insĕ sĕ-șĭ însemneze bine cei ce voescŭ a întări

Turcia

statulŭ prin »idei de statŭ maghiare,« sĕ nu le strice mai multŭ apucăturile. Deși nu va mai fi catedră de limbă română, totușĭ Românii vorŭ cresce ca bureții în Satu-mare, vorŭ fi mame române, părințĭ românĭ și clerŭ românŭ.

Argus.

SPAIMĂ DE VÊNTŬ.

Selagiu, 7 Septemvre 1885.

Domnule Redactorŭ! Te vei mira, póte, când îțĭ voiu spune că »patrioții«, orĭ câtŭ de voinicoșĭ suntŭ, se speriă ca Cainŭ până și de vijiitulŭ frunḑelorŭ. Sĕ vĕ comunicŭ unŭ casŭ ciudatŭ, care numai spre cinste nu le póte fi.

D. Demetriu *Modoc*, căpitanŭ în armata română, în urma unui concediu ce obținuse, venise în Erkisfalĕu cu soția sĕ-șĭ véḑă părinții. Venirea unorŭ scrisorĭ și ḑiare din România la adresa d-lui căpitanŭ băgase în fiorĭ pe voinicoșii »patrioțĭ« și creḑêndŭ că au făcutŭ o bună pescuire, adecă că au pusŭ acum mâna pe unŭ agentŭ secretŭ cu niscaiva ruble rusescĭ, hai la Erkisfalău: procurorulŭ Korbuly, cu sub.-retorulŭ Kavassy din Tașnad, cu locotenentulŭ de gendarmeriă Missuray, cu trei gendarmĭ, mai luară pe drumŭ și pe notarulŭ Sipos. La întrebarea acestuia că unde mergŭ, i se rĕspunse, că *au sĕ înhațe pe unŭ căpitanŭ românŭ, care a venitŭ sĕ agite poporulŭ în contra statului, împărțindŭ ruble rusescĭ.*

Comisiunea ajunse în fine în Erkisfalĕu și se duse la d. căpitanŭ Modoc. Procurorulŭ recomandându-i-se scóse douĕ scrisorĭ adresate d-lui căpitanu și câțiva numerĭ din ḑiarulŭ »Telegrafulŭ«; acestea se trimeseseră procurorului dela oficiulŭ postalŭ din Tașnadŭ, căcĭ precum se vorbesce, șefulŭ oficiului postalŭ primise unŭ ordinŭ ministerialŭ secretŭ în acéstă privință.

Provocatŭ fiindŭ d. căpitanŭ sĕ se legitimeze, acesta ḑise că numai fiindŭ de față unŭ oficerŭ austriacŭ va face acésta, altfelŭ nu. Atuncĭ i se recomandă locotenentulŭ de gendarmĭ și d. căpitanŭ îșĭ arătă atuncĭ pașaportulŭ și concediulŭ.

Veḑêndu-se comisiunea păcălită, totŭ credéu că dór vorŭ afla ceva compromițĕtorŭ și procurorulŭ pretinse sĕ desfacă în fața-i scrisorile. Se făcŭ și acésta, și negăsindu-se nimicŭ suspectŭ, după încheierea unui procesŭ verbalŭ, comisiunea plecă cerêndu-șĭ scuse

Iată ce se 'ntêmplă p'aci. E destulŭ sĕ viseze peste nópte vr'unŭ »patriotŭ« agențĭ și ruble rusescĭ, și a doua ḑi sĕ încépă a alerga după vêntŭ, turburândŭ liniștea ómenilorŭ. Sel.

CESTIUNĬ SCOLARE ȘI DE CULTURĂ.

Brașovŭ, 8 (20) Septemvre.

Inceputu-s'au prelegerile la scólele capitale și la cele medii, și plângerile scolarilorŭ, că le lipsescŭ cărțile și recuisitele necesare, se audŭ în totŭ loculŭ, éră vaetele părințilorŭ: că n'au de unde da și procura cele de lipsă la scólă fiilorŭ lorŭ, rĕsună în tóte părțile Transilvaniei și Ungariei, mai alesŭ între Românĭ.

Față de aceste neajunsurĭ s'au ivitŭ și bărbațĭ zeloșĭ, carĭ strigă sĕ formămŭ reuniunĭ pentru ajutorarea scolarilorŭ diligențĭ și sĕrmanĭ!

'Mĭ permitŭ a atrage atențiunea publicului asupra faptului, că Românii gr. or. au lege pentru atare scopŭ. »Statutulŭ organicŭ în § 23 p. 16 îndatoréză comitetele parochiale a sprijini pe copii sĕracĭ întru frecuentarea scólei, prin provederea lorŭ cu cărțĭ scolare.« Eată o corporațiune obligată prin lege a îngriji de necesitățile scolarilorŭ lipsițĭ. Trebue în fiecare parochiă numai unŭ bărbatŭ zelosŭ, fiă elŭ preotŭ séu epitropŭ, și elevii potŭ fi ajutorațĭ.

Totŭ asemenea trebue și comunele române ce se țină de Blașiu, sĕ îngrijéscă de scolarii românĭ lipsițĭ și sĕ-i ajute din mijlócele bisericii séu lipsindŭ acestea, sĕ colecteze între parochienĭ pentru astfelŭ de scopŭ. Făcêndŭ acésta vorŭ forma inima acelorŭ scolarĭ ajutorațĭ, ca sĕ fiă ei la vreme cu durere și recunoscință și față cu comuna și față cu cei ce i-au ajutatŭ.

Acestŭ modŭ de procedere póte folosi scolarilorŭ dela scólele rurale și capitale confesionale. Pentru ajutorarea studențilorŭ dela scólele medii și dela academii, deși aḑĭ avemŭ multe stipendii, carĭ înainte cu 20 de anĭ nu le avêmŭ, totușĭ scimŭ, că cu acestea nu se potŭ provedea toțĭ studenții, deórece durere în maioritatea lorŭ suntŭ lipsițĭ și sĕ nu-i lăsămŭ sĕ cadă la mila altora.

Mijlócele de a ajutora p'acești studențĭ le prevede statutulŭ organicŭ în § 63 ḑicêndŭ: »că agendele comitetului protopresbiteralŭ suntŭ acelea în afacerile protopresbiteratului, carĭ suntŭ ale comitetului parochialŭ.« Prin urmare are și acéstă corporațiune datoria a procura și a sprijini cu ajutóre pre studenții lipsițĭ din protopresbiteratŭ. Sinodulŭ protopresbiteralŭ între agendele sale anume în p. 3 are datoria: »a înainta trebile scolare.« Treabă scolară mai însemnată decâtŭ acésta nu este. Chemate suntŭ aceste organe a satisface acestorŭ datorii. Totŭ asemenea chemațĭ suntŭ Domnii protopopĭ ce aparținŭ Metropoliei unite a îngriji de ajutorarea studenților, ca sĕ se pótă forma: învĕțătorĭ, preoțĭ, notarĭ, medicĭ, advocațĭ și judecătorĭ bunĭ, căcĭ dór nu vomŭ fi câtŭ e lumea proscrișĭ precum suntemŭ aḑĭ și atuncĭ ne vorŭ lipsi bărbații de specialitate.

In urmă pentru cultura generală a poporului românŭ cutezŭ a face acea observare, că avemŭ Asociațiunea Transilvaniei. Ea după statutele ei este datóre a îngriji de cultura poporului românŭ: datóre e a fi custodele, ca sĕ nu între lupii în Staululŭ oilorŭ. Prin regulatea mijlócelorŭ spre ajungerea scopului ei în § 5. se prescrie: „atingerea de aprópe cu poporulŭ: prin rĕspândirea învĕțăturei în tóte direcțiunile, prin producte literare, prin câștigarea de modele agrarie, prin înființarea de scóle de pomăritŭ, de vieritŭ și de grădinăritŭ, prin disertațiunĭ populare, prin îndemnulŭ de a îmbrățișa industria și comerciulŭ și prin capacitarea de ceea ce strică și folosesce poporului. Intrebămŭ: încâtŭ s'au interesatŭ Despărțămintele dela anulŭ 1871 până astăḑĭ de aceste scopurĭ? Cerut'a comitetulŭ centralŭ deslușirĭ dela Despărțăminte că ce au făcutŭ în ramurile de mai susŭ?

Nu este óre necesitate și de broșure cuprinḑĕtóre de materialulŭ de mai susŭ, ca sĕ se dea poporului spre adăpare? — c. —

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

VIENA, 23 Septemvre. — Kuffler fù condamnatŭ pentru delapidare de banĭ la șépte anĭ carceră, ér Amschler fù achitatŭ. Kuffler îșĭ reservà trei ḑile de gânditŭ.

FILIPOPOLŬ, 23 Septemvre. — La sosirea prințului Bulgariei, l'au întêmpinatŭ la gară numai consululŭ rusescŭ în haine civile, ceilalțĭ consulĭ n'au fostŭ de față.

PARIS, 23 Septemvre. — „Havas" anunță, ca în Djacovo (Albania) a isbucnitŭ revoltă.

BELGRAD, 23 Septemvre. — Scirea ḑiarului „N. fr. Presse": In urma sgomotului că anexarea Bosniei și Erțegovinei s'a îndeplinitŭ, ascultătorii școlei superióre intenționară a merge în modŭ demonstrativŭ înaintea palatului regalŭ, ca sĕ proclame pe regele Milan de rege alŭ Bosniei și Erțegovinei. Autoritatea zădărnicì proiectulŭ.

DIVERSE.

O ciudată consultațiune. — X.... este căsătoritŭ numai de trei lunĭ, când soția sa nasce unŭ copilŭ... Intrigatŭ de acéstă nascere neașteptată, chemă unŭ medicŭ pentru a-lŭ consulta. Doctorulŭ se încércă a asigura pe nenorocitulŭ soțŭ: — Pentru ce te plângĭ? îi ḑise elŭ. Acésta nu este câtu-șĭ de puținŭ de miratŭ. Suntŭ trei lunĭ de când ești cu soția d-tale, trei lunĭ de când ea este cu d-ta, ceea ce face șése lunĭ, și trei lunĭ de când sunteți împreună, ceea ce face nouĕ lunĭ.

* * *

Corecțiunea unorŭ pungașĭ. — Nock Lockabil, arêndașŭ renumitŭ pentru forța lui atletică, și care locuește aprópe de Brovns Valey, Indiana, într'o séră se deșteptă în urma unui sgomotŭ extra-ordinarŭ și vede trei indivіḑĭ necunoscuțĭ în camera sa. Imediatŭ sare în piciόre, ia pe unulŭ din ei și începe a lovi cu furiă în ceilalțĭ doi, până ce au rĕmasŭ în cea mai completă nesimțire. In urmă 'i leagă de mânĭ cu ajutorulŭ nevestei-si și aprinḑêndu'șĭ pipa, întrebă pe tâlharĭ, cari începuseră a se desmeteci, ce alternativă alegŭ, darea în judecată și prin urmare condamnarea lorŭ sigură la o mulțĭ anĭ de închisóre, séu preferă a mai primi o mică corecțiune dela elŭ, și apoi sĕ'i pună în libertate. Tâlharii au optatŭ pentru a doua alternativă, ér Lockabil, lăsândŭ pipa și apucândŭ unŭ biciu, a scosŭ câte unulŭ pe cei trei tâlharĭ în curte și le-a administratŭ câte 100 loviturĭ, apoi le-a datŭ drumulŭ în aplausele vecinilorŭ cari alergaseră la țipetele ce scoteau pungașii pe când 'i bătea.

* * *

Duoi monstri. — „Liberalulŭ« spune, că femeia Casandra Cogălniceanu din Vaslui a născutŭ la 5 Septemvre duoi copii de sexŭ bărbătescŭ, dintre cari unulŭ născutŭ mortŭ cu trei piciόre, ér altulŭ viu cu douĕ capete.

Cursulu pieței Brașovŭ
din 23 Septemvre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.78	Vênd.	8.84
Argint românesc	»	8.75	»	8.80
Napoleon-d'orĭ	»	9.88	»	9.93
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.84	»	5.88
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Septemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	94 85	Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Rentă de hârtiă 5% . .	90.80	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97.70	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	121.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)		Renta de hârtiă austriacă	81.85
		Renta de arg. austr. . .	82 95
		Renta de aurŭ austr. . .	109 20
		Losurile din 1860 . . .	138 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50	Acțiunile băncei austro-ungare	865 —
		Act. băncei de creditŭ ung.	283.75
Bonurĭ rurale ungare . .	102.75	Act. băncei de creditŭ austr.	282 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.15	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.90
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.50	Napoleon-d'orĭ	9.96
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50	Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.10	Londra 10 Livres sterlinge	125.80

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 8 Septemvre st v. 1885

	Cump.	vênd
Renta română (5%). . . .	89	90
Renta rom. amort (5%) . .	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{4}$
» convert. (6%) . .	89	90
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) . .	$30\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{2}$
Credit fonc. rural (7%) . .	$102\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$
» „ „ (5%) . .	$87\frac{1}{2}$	86
» » urban (7%) . .	$99\frac{1}{4}$	100
» » » (6%) . .	$92\frac{1}{2}$	$93\frac{1}{4}$
» » » (5%) . .	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{3}{4}$
Banca națională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Națională		
Aurŭ	$11.\frac{1}{2}$	11.
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.»

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.